

ፍልሰታ ለማርያም

ነሐሴ 15 2008 ዓ. ም. (8/21/2016)

ፈለሰት እምዘ ይበሊ ኅብ ኢይበሊ

መዝሙር: ተጋቢአዎ በደመና ሰማይ ኩሎሙ ሓዋርያቲሁ.... (ለእመ ኮነ 15 ነሐሴ በሰንበት (ዘግቡዓን ሓዋርያት))።

ንባባት: 1ቆሮ 15:20-27፥ ራእ 11:19-12:1-6፥ ግ.ሐ. 1:12-15፥ ሉቃ 1:39-56

ምስባክ:

1. ወትቀውም ንግስት በየማኒክ፥ በአልባሰ ወርቅ ዑጽፍት ወሑብርት፥ ስምዒ ወለትዮ ወርኢ ወአጽምዒ እዝንኪ። “ንግስቲ ብወርቂ ተሰሊማ ኣብ የማንካ ትቐውም፥ ጓለይ ናብቲ ዝብለኪ ስምዒ ርአዩውን እዝንኪ ኸአ ጽለዊ” መዝ. 45፥9-10።
2. ቀደስ ማኅደሮ ልዑል፥ እግዚአብሔር ውስተ ማእከላ ኢትትሓወክ፥ ወይረድኦ እግዚአብሔር ፍጽመ። (መዝ. 45፥4-5)

መዝሙር: ብደመና ሰማይ ተአኪቦም ኩሎም ሓዋርያት ኣብ ነገድሕደም እንታይ እዩ ኅይታና ኣብዛ ማዕጾ ኣኻኺቡና ዘሎ ተበሃሃሉ። ጴጥሮስ ንጳውሎስ ሓወይ ጳውሎስ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ከይትኸሕድ ጸሊ፥ ጳውሎስ ንጴጥሮስ ኣነ ሓዲስ ተኸሊ ከሎኹ ቅድመኹም ከመይ ኢለ እጽሊ በሎ። ኩሎም ሓዋርያት በቲ ጳውሎስ ንማርያም ኣብ ቤታ ኣእትውዋ ብዝበሎም ተሓጎሱ፥ ማርያም ነዚ መጽሓፍ ወሲድኩም ኣንብብዎ በለት፥ ማርያም ካብዚ ሥጋይ ወጺኦ ኣብ ዘለዓለማዊ ሕይወት ክኸይድ እዩ፥ ነቲ ዮሐንስ ኣብ ሕቕፊ መምህሩ እንከሎ ዝበለካ ዘክር።

ብዓለ ፍልሰታ ብፍሉይ ዘኪርና ነብዕል ኣሎና። ኣብ ባህልናን ዓድናን ምልስ ኢልና እንተ ረኣና ብዓለ ፍልሰታ ኣብ ፍሉይ ጊዜን ብፍሉይ ኣገባብን እዩ ዝብዓል።

1. ፍሉይ ምህልላን ጸሎትን ጸምን ብምግባርን ብምስንዳውን እዚ ፍሉይ መንፈሳዊ ነገራቱን ጥቕሙን ይነግረና። ኣደ ኣምላኽ ምድራዊ ሕይወታ ወዲኦ ብሥግኣን ብነፍሳን ምስ ወዳ ኣብ መንበረ ግርማ ዝፈለሰትሉ ፍሉይ ዕለት ስለ ዝኾነ።
2. እዚ እዋን ኣብ ሃገርና ዘራእቲ ፍሉይ ተስፋ ዝህበሉ ሓረስታይ ፍረ ጸማኡ ኣብ ግራቱ ብጋህዲ ዝርእየሉ ስለ ዝኾነ ሓጎስ ቅሳነት ዝመልኦ እዋን እዩ፥ እዚ እውን ምስቲ ማርያም ኣብ እመንትና እትጻወቶ ተራ እንተ ረኣናዮ ፍሉይ ጦብላሕታ ይህበና።
3. ንሓዲስ ዓመት ሃገርና ንቀራረብ ኣሎና እዚ እውን ፍሉይ ዝኸፈ ኣልኦ ንሓዲስ ዓመት ብሓዲስ መንፈስን ርክብን ክነብዕሎ እንቀራረበሉ ጊዜ ስለ ዝኾነ ምስ ማርያም ኮና ክንቀራረብ ከሎና ፍሉይ ጸጋን ረድኣትን ይውሃበና።

4. አብ ዓመተ ምሕረት ኢና ዘሎና። ቤተ ክርስቲያን ከም ደቃ ምሕረት አምላኽ ብፍሉይ ክንሓስበሉ ኢላ ፍሉይ ጊዜ መዲባትልና አላ። ከምቲ ዝድለ ክንምሕር ክንምሓር ዝዕድም ጊዜ ስለ ዝኾነ ከመሎኹ ኢልና ንርእስና ሓቲትና መልሲ ክንህብ ብሕልና እንሕተቶ እዋን እዩ።

ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ ብዛዕባ ማርያም ከስተምህሩ እንከለዉ “ካብ መጀመርያ ንዘመናት ብሓገዝን መመርሒ መንፈስ ቅዱስን ተመሪሓ ቤተ ክርስቲያን ንኹሉ ዝተገልጸ ሓቅታት ብዛዕባ ማርያም ብዝበለጸ ተረዲአቶ” ይብሉ። እዚ ማለት ከአ ቤተ ክርስቲያን ቦብእዋኑ በቲ መንፈስ ቅዱስ ዝገለጸላን አብ ቅዱስ መጽሓፍን ትውፊት ቤተ ክርስቲያን መሰረት ገራ ብዛዕባ ማርያም ዘሎና እምነትን ምስኦ ክህልወና ዘለኦ ተስተምህረና።

ንቀዳሞት ክርስቲያን ማርያም አደ ኢየሱስ ጥራሕ ዘይ ኮነስ አደ አምላኽ ምዃና ክገልጹን ከስተምህሩን ዘመናት ወሲድሎም። ስለዚ ነቶም አርባዕተ አዕማድ እምነትና ንማርያም ብዝርኢ እውን ጊዜ ወሲዱ እዩ መጺኡና። እቶም አርባዕተ አዕማድ እምነትና ንማርያም ብዝርኢ ኸአ “አደ አምላኽ፣ ድንግል ብኅልናን ሥጋን፣ ብዘይ ኃጢአት ምጽናስ፣ ፍልሰታ” እዮም።

ሎሚ አብ መንግስተ ሰማይ ፈሊሳ አብ መንበር ክብሪ የማን ወዳ ተቐሚጣ ንዘላ ንግስተ ዝኾነት አደና ዘኪርና አሎና። ቤተ ክርስቲያን ነዚ ካብ መጀመርያ እያ እትአምኖ ዝነበረትን ዘላን። እቲ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ XII ብ1950 ዝአወጅዎ ነቲ እምነት እዮም ገሊጾም እምበር ሓዲስ አይ ኮነን አብ እምነትና። እታ ብዘይ ኃጢአት እተጸንሰት ናይ አቦና አዳም ኃጢአት ዘይበጽሓ ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድአት ብሥግኡን ብነፍሳን ንሰማይ አብ ክብሪ ፈሊሳ።

“ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድአት” ዝብል ሓሳብ ነቲ ማርያም መይታዶ አይ ሞተትን ዝብል ሕቶ ክንምልስ ወይ ትምህርቲ ቤተ ክርስቲያን ክንፈልጥ ይሕግዘና። ገለ መማህራን ትምህርተ መለኮት አብ ግልጽት አምላኽ መሰረት ገሮም ሞት ብሰንኪ ናይ አዳም ኃጢአት ከም መቐጻዕቲ ዝወረደ እዩ። ማርያም ብፍሉይ ጸጋ አምላኽ ብዘይ ኃጢአት ተጸኒሳ ስለዚ ንሳ ክትመውት አይክአልን እዩ ንዝብል ይድግፉ። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ ግን “ንሳ ምስ ናይ ክርስቶስ ናይ ድሕነት ስራሕ ብቐረባ ዝተሓባበረት እያ ስለዚ ምስኡ አብ ሞቱ ክትሳተፍ ዝሳነ እዩ። ቅድሚ አብ ትንሣኤ ምስታፋ ክትመውት ባህርያዊ እዩ ይብሉ”። “ክርስቶስ ስለ ዝሞተ ማርያም ግን አይሞተትን ምባል ዝገራጮ እዩ ዝመስል። ንሳ ካብ ወዳ እቲ ንሞት ዝጠግመ እሞ ሓዲስ ትርጉም ሂቡ አብ መጋበሪ ድሕነት ዝለወጠ ካብኡ አይትበልጽን እያ ስለዚ ብሞት ሓሊፋ እያ ሥግኡ ግን አይበስበስን።

ቤተ ክርስቲያን ኩሉ ጊዜ አብ እተስተምህሮ ብዘይ ዝኾነ አደናጋሪ ነገራት ንጽሕት ድንግል ማርያም ብፍሉይ ግንቦት ንሰማይ ብሥግኡን ብነፍሳን አብ መንግስተ ሰማይ አብ አመጨረሻ ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድአት ተወሲዳ ኢላ ተስተምህር።

ናይ ኩልና ሥጋ አብ መወዳእታ ዓለም ክትንሥእ እዩ። ማርያም ናይ ሥግኡ ክብሪ ብፍሉይ ጸጋ አቐዲሙ ኾይኑ። አብዚ ክነስተውዕሎ ዘሎና ቤተ ክርስቲያን ንፍልሰት ማርያም ምስቲ “ተንሥኡ” ዝብል ከይተደባልቐ ተጠንቂቓ ትጥቀሙሉ። ክርስቶስ አምላኽ ስለ ዝኾነ ብዝዛእ ርእሱ ንሰማይ ዓራጉ፣ ማርያም ግን ብጸጋ አምላኽ እያ ፈሊሳ። ስለዚ ፍልሰት ማርያም ግብሪ አምላኽ እምበር ግብራ አይ ኮነን።

አብ ቅዱስ መጽሓፍ ንፍልሰታ ማርያም ዝሕብር ብቐጥታ አይንረኽቦን ኢና፣ ግን ብተዘዋዋሪ መገዲ ኢና እንረኽቦ ንሳ ምስ ወዳ ፍጹም ሓድነት ስለ ዘልኦ ካብ ጽንሰቱ ክሳብ አብ መስቀል

ሞቱ ምስኡ ነራ። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ “ማርያም ኣብ ናይ ድሕነት ስራሕ ብምሉእ ሓቢራ እያ ስለዚ ኣብ ሰማይ ምስኡ ብሥግኣን ብነፍሳን ትሳተፍ ኣላ” ይብሉ።

ኣብ ብዓለ ፍልሰታ መደብ ኣምላኽ ንኹልና ደቁ ኢና እንርኢ። ንሕና እውን ኣብ መወዳእታ ዓለም ብሥጋና ተንግሊና ምስኡ ክንከውን ዝተወሰነልና ኢና። ኣብዚ ሓቂ ብዝያዳ እንርእዮ ናይ ኣምላኽ ፍቕር ዘይኮነ ናይ ሰውነት ስብ ክብሪ እዩ። ከምቲ ቅዱስ ኣቦና ዮሐንስ ጳውሎስ ዝብልዎ “ምስጢረ ፍልሰታ ዝእውጅ መልዕልተ ባህርያዊ መወዳእታን መንነትን ናይ ነፍሲ ወከፍ ሥጋ ወዲ ሰብ፣ ብጎይታ መጋበርን ንቅድስናን ኮይኑ ኣብ ግርማ ኣምላኽ ክሳተፍ ዝተጸውዐ ምዃኑ ዝገልጽ እዩ” ይብሉ።

ካልእ ክንሓስቦ ወይ ክንፈልጦ ዘድሊ ነገርከ ኣሎዶ? ብዛዕባ ማርያም ነጽንዕን ነስተንትን እም ንሰውነትና ክንኸብርን ክንሕልውን ከም ዝግብኣና ሓሲብና ንትንሣኤ ንጽብ ስለ ዘሎና ነዚ ማኅደር ኣምላኽ ዝኾነ ሥጋና ዝግብኦ ክብርን ሓልዮትን ክንገብረሉ ይግብኣና።

ኣብ ቀዳመይቲ ንባብና 1ቆሮ 15:22 ቅ. ጳውሎስ ብዛዕባ ውድቀትን ድሕነትን ይዛረብ። “ከምቲ ኹላቶም ብኣዳም ዝሞቱ ከምኡ ድማ ኩላቶም ብክርስቶስ ሕያዎን ኪኹኑ እዮም” ይብል። በዚ ምኽንያት እዩ ንክርስቶስ ሓዲስ ኣዳም እንብሎ። ግን ነዚ ምስ በልና ቀልጢፍና ሓደ ነገር ዘራኽብ ከም ዝጎደለ ነስተውዕል። ታሪኽ ውድቀት ታሪኽ ኣዳም ጥራሕ ኣይ ኮነን ናይ ኣዳምን ሔዋንን እዩ። ኢየሱስ ሓዲስ ኣዳም ድሕሪ ኮይኑ መን እያ ሓዳስ ሔዋን? ማርያም እያ ሓዳስ ሔዋን። ከምቲ ታሪኽ ውድቀት ብዘይ ናይ ሔዋን ክንገር ዘይክኣል ናይ ድሕነት ታሪኽ ከኣ ብዘይ ናይ ማርያም ክንገር ኣይክኣልን እዩ። ማዕረ ማዕረ ገርካ ዝንገር ታሪኽ ኣሎ ቀዳማይ ኣዳምን ቀዳመይቲ ሔዋንን ብሓደ ወገና ሓዲስ ኣዳምን ሓዳስ ሔዋን ከኣ በቲ ካልእ ወገን።

ኣብ ብሉይ ኪዳን እታ ሰበይቲ (ሔዋን) ካብ ሰብኣይ (ኣዳም) ተፈጢራ፣ ኣብ ሓዲስ ኪዳን ግን እቲ ሰብኣይ (ኢየሱስ) ካብ ሰበይቲ ተወሊዱ (ማርያም)። ኣብ ብሉይ ኪዳን እታ ሰበይቲ (ሔዋን) መጀመርያ ንኣምላኽ ኣይተኣዘዘትን ሽቡ ንሰብኣይ (ኣዳም) ከም ዝወድቕ ገራቶ። ኣብ ሓዲስ ኪዳን እታ ሰበይቲ (ማርያም) መጀመርያ ንኣምላኽ ሕራይ ኢላ፣ ንወዳ (ኢየሱስ) ከምቲ ንሳ ዝገበረቶ ከምዝገብር ገራ ኣዕብያቶ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ኣዳምን ሔዋንን ብሓደ ክሒደም፣ ንትእዛዝ ኣምላኽ ኣፍሪሶም። ኣብ ሓዲስ ኪዳን ግን ኢየሱስን ማርያምን ንድላይ ኣምላኽ ክገብሩ ብሓደ ተሳቕዮም። ናይ ሓዘን ኩናት ልቢ ክልቲኦም ወጊኡ።

ኣዳምን ሔዋንን ብሓባር ሽቡ ንሽቡ ሳዕብን ዘይምእዛዞም ረኺቦም እዚ ኸኣ ኃጢአትን ሞትን። ኣብ ሓዲስ ሕገ ብተመሳሳሊ መገዲ ክልቲኦም ኢየሱስን ማርያምን ቀሊጢፎም ጸጋ ድሕነት ተኸፊሎም ማለት ምልኣት ሕይወት ምስ ኣምላኽ ረኺቦም እዚ ኸኣ ኢየሱስ ምስ ዓረገ ማርያም ምስ ፈለሰት ተፈጸመ። “ወትቀውም ንግስተ በየማኒኪ በኣልባሰ ወርቅ ዑጽፍት ወጉብርት”።

ማርያም ከሰ ናይ ሓዲስ ኪዳን ሓዳስ ሔዋንን ሓዳስ ታቦተ ኪዳንን እያ፣ ንሳ ንድላይ ኣምላኽ ብምእዛዝ ኣብ ዓለም መድኃኒ ከም ዝውልደ ገራ፣ በቲ ዝተጸወተቶ ተራ ኣብቲ ኣምላኽ ዝገበሮ ናይ ድሕነት ስራሕ ዓቢ ተራ ተጻዊታ፣ ኣብ መወዳእታ ዓስቢ ናይ እዚ ኹሉ ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ፈለሳ።

ስለዚ ፍልሰታ ማርያም ሰማይዊ ህያብ እዩ፣ እዚ ኸኣ በቲ ቅዱስን ንጹሕን ሕይወት ዝመርሓቶ እዩ። ፍልሰታ ብኣምላኽ ዝተሞህባ ክብሪ ነቲ ዘርአየቶ ትሕትና፣ ሕይወታ ብምልኡ፣ ሕራይ ምባላ፣ ተስፍኣ፣ ፍቕራን ሕይወታ ብምልኡ ኣብ ኢድ ኣምላኽ ብዝገበረቶን እዩ። ንኣና እውን ኣሰራን ሕይወታን እንተ ተኸተልና ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ክንከውን ዝጽበየና ዘሎ ክብሪ እዩ።

አሰራ እንተ ሰዓብና አብ ሰማይ ምስ ወዳን ምስኣን ክብሪ ክንቅበል ኢና። ንሳ አብ ሰማይ ኮይና ትልምነልናን ትመርሓናን።

በዚ ብሩኽ መዓልቲ እምብኣር ንማርያም አደና ክነኽብር እንከሎና ሕይወትና ንአምላኽ እዩ ዘኽብር መንፈስና ኸአ ብአምላኽ ይሕጎስ “ኸዑ እታ ንግሥቲ ጽሩይ ወርቂ ተሰሊማ አብ የማንካ ትቐውም” (መዝ. 45:9) እናበልና ንዝምር እዚ ኸአ እዩ እቲ ሰናይ ዜናና ንሎሚ።

ብሩኽ ብዓለ ፍልሰታ

አባ ንጉሠ ፍሥሓ